

Na orlovski slet u Sarajevu!

Braćo i sestre! Orlovi i Orlice!

Iza našega Đakova, iza Šibenika i Požege stupa ove godine naše Orlovstvo u srce Herceg-Bosne, u bijelo bosansko Sarajevo, da tu provede smotru svojih redova.

Historijsko je, braćo, tlo, na koje će ove godine zakoračiti naša noga. Zemlja Kulina bana, zemlja umnika Tvrtka, zemlja Hrvoje Vukčića i hercega Stjepana.

Zemlja katoličke kraljice Katarine. Zemlja borbe i krvi, zemlja suza i mučeništva. Zemlja, u kojoj se već osam stotina godina bije boj između vjere i nevjere, između krsta i nekrsta, između istoka i zapada.

Zemlja, gdje se jedan mali narod već stoljećima bori kao lav, herojski i krvavo, za baštinu istine Božje, što su mu je namirili prvi vjesnici evanđelja. Hekatombe krvnih žrtava uzidane su u njezine temelje. Svaka stopa njezina pošokropljena je krvlju mučeničkom.

Sveto je kršćanskome srcu tlo, na koje stupamo.

A svet je, a historijski je, braćo i sestre, i čas, u koji na nj stupamo.

Hrvatski katolički narod Herceg-Bosne slavi slavu svoje katoličke prošlosti. Unuci mučenika kunu se na oporuka svojih otaca. Obnavljaju, staveći spomen sv. Franje i veličajući zasluge onoga Reda, koji je vjekovima bio neimar njegovih vjerskih ideala, zavjera svoju Križu i Crkvi. Izdižu iznova zastavu borbe za svećanje, koje su krvlju stoput upisane u svaku žilicu njihove duše.

U taj veliki čas zove nas hrvatska katolička Bosna sebi u goste. Zove nas, da budemo svjedoci njezine slave. Zove nas, da s njome podijelimo njezin ponos i njezinu radost. Zove nas kao uzdanicu svoju, kao zatočnike svojih ideala, kao novo makabejsko koljeno, koje mora dalje ponijeti baštinu mučeništva za Križu i za Boga. Zove nas, da nam daruje najdraže svoje blago, svoje sinove i svoje kćeri.

Braćo i sestre! Orlovi i Orlice! Budimo svi svjesni važnosti ovog velikog časa! Braćo i sestre! Pokažimo se svi vrijedni povjerenja, koje nam iskazuje katolička Bosna!

Oči prijatelja i neprijatelja biće na nas uprte.

Na jednoj vjekovnoj areni, na jednom stoljetnom razbojištu ideja i pokreta, na granici istoka i zapada, na razmeđu triju kultura i triju vjera, pokazat će se ove godine naše Orlovstvo. Stati oko u oko, čelo u čelo u bojni red.

Braćo i sestre, podignimo ugled svoga Orlovstva! Ne prevarimo naše katoličke Bosne! Otkupimo povjerenje, s kojim nas je dočekala ta zemlja, na kojoj će se odličiti sudbina našega naroda i naše domovine, smjer naše budućnosti!

Dodimo svi u Sarajevo! Manifestirajmo svoju ideju ponosno i časno, i brojem, i duhom, i disciplinom!

Pružimo desnicu katoličkoj Bosni i ponesimo skupa s njom njezine i naše ideale do pobjede!

Poklonimo se Kristu i skinimo ga pu pred sjemenom onih, koji su u-

mirali za to, da nama mogu namrijeti neokaljan poklad Vjere i Slobode!

Prošapćimo i mi sa katoličkom Bosnom tihu prošnju velikome sv.

Pokrajinsko Pučko Vijeće HPS u Splitu.

19. t. mj. u Splitu održan je sastanak Pokrajinskog Vijeća Hrvatske Pučke Stranke za Dalmaciju. Predsjedali su potpredsjednik gosp. Marin Bilić i g. Mihovio Škarp. Predsjednik Glavnog Vodstva stranke g. Stjepan Barić izvjestio je o političkom položaju povodom nastajnih skupštinskih izbora. Zatim je tajnik stranke vlč. Vodanović dao tajničko i blagajničko izvješće. Prisutni predstavnici pojedinih kotara izvjestili su o položaju stranke, koji je svugdje veoma povoljan. Zatim se pretrčalo o postavljanju kandidata za oba dalmatinska okruga. Nosiocem liste za splitski izborni okrug određen je g. Stjepan Barić, predsjednik Glavnog Vodstva stranke. Za nosioca liste za šibenski izborni okrug određen je g. prof. Ivo Juras. Potvrđeni su prijedlozi za sljedeće kotarske kandidate i njihove zamjenike: Za spojene kotare Sinj-Split g. dr. Ante Duličić, viši zemaljski savjetnik iz Šibenika, kao kotarski kandidat; g. O. Šimun Jelinić, župnik iz Sinja, kao zamjenik. Za kotar Dabrovnik g. Pero Glavić, posjednik iz Poljica konavoskih, kao kotarski kandidat; g. Vlaho Fortunić, učitelj u m. iz Dabrovnika, kao zamjenik. Za kotar Hvar g. dr. Ivo Miličić, bankovni di-

rektor iz Splita, kao kandidat; g. Ivo Plenković, obrtnik iz Jelse, kao zamjenik. Za kotar Imotski g. Ivo Vucemilović, posjednik iz Imotskog, kao kandidat; g. Don Jerko Vodanović, novinar iz Splita, kao zamjenik. Za kotar Korčulu msgr. dr. Ljubo Bačić, župnik iz Veleduke, kao kandidat; gosp. Božo Fabria, klesarski majstor iz Vrnika kod Korčule, kao zamjenik. Za kotar Biograd-Preko g. Marko Mašina, zadržni činovnik iz Preka, kao kandidat; g. Ivo Kovačević, poštar iz Ražanca, kao zamjenik. Za kotar Benkovac g. Marko Vanić, nastavnik građanske škole iz Zagreba, kao kandidat. Za kotar Rab-Pag g. Jozo Felicinović, svećenik iz Paga, kao kandidat; g. Ante Librenjak, ekonom iz Raba, kao zamjenik. Za kotar Druš g. Ramljak Franjo, seljak iz Siverića, kao kandidat; g. Bulat Mate, seljak iz Mirlović Zagore, kao zamjenik. Za kotar Kotor g. dr. Tripo Ciko, bankovni prokurista iz Splita, kao kandidat. Za kotar Supetar g. dr. Šime Cvitanović, primarius bolnice iz Glince, kao kandidat; gosp. Petar Mladineo, trgovac iz Pučišća, kao zamjenik. Za ostale kotare odredit će se naknadno kandidati.

U to ime, braćo i sestre, svi u Sarajevu! Bog Živi!

Hrvatski Orlovski Savez.
Sveza Hrvatskih Orlica.

profesor osvrće se na kat. književnost uopće, zatim na najnoviju kat. književnost u nas Hrvata, a onda se posebno i s velikim poznavanjem osvrće na francusku kat. književnost, polence na Claudela i još neke. Predavač je iznio sasvim nove poglede na kat. književnost, ističući, da jezik kat. plica mora biti jezik liturgije, milosti, jezika Crkve. Pri debati se opaža, da orlovsko društvo potpuno shvaća i osjeća potrebu jedne doista čisto katoličke književnosti.

Popodne predaje velenč. dr. Ivo Rogić: „Naši intelektualni zadaci“. Predavanje je bilo puno praktičnih uputa, kako će mlad čovjek zarana skupljati svoje znanje u kartotekama ili t. zv. kolekcionajima.

Treći dan 10. VII.

U nedjelju 10. VII. trebali smo ranim jutrom u Vrbnik, ali nas kiša pometa. Zato se nakon Mise i zajedničke sv. pričesti — a inače pričesćivala nas se i svaki dan velika većina — nastavilo sa predavanjima. U vrlo iscrpivo, konkretno predavanju „Orlovski rad na selu“ iznosi vič. Drago Kukulj sve mane našega seljaka i sve velike poteškoće, na koje se nailazi u selu. Zanimljivim načinom i realnošću prikazivanja osvojio je predavač sve tečajuge. Nakon predavanja razvija se živahna debata, koja se najposlije prekida radi polaska u Vrbnik, jer je vrijeme međutim krenulo na bolje.

Izlet u Vrbnik. — Javni nastup.

U Vrbniku nas dočekala masa svijeta, brojna orlovačka četa i dva slavoluka. Načelnik vrbničkog Orla pozdravlja pridošlu braću čake, a zatim mjesni župnik vlč. Milivočić u kratkom, ali nas kišom govornu izražava dobrodošlicu orlovima đacima. Zahvaljuje se i pozdravlja sve Vrbničane br. Stj. Ramljak spomenuvši snagu orlovačke misli, koja je povezala u čvrsto kolo sve društvene staleže.

Popodne je bio nastup. Sav se Vrbnik slagao, da gleda orlove na djelu. Prije nastupa bila je večernja, a onda se u četina isto na mjesto nastupa. Iznenadilo nas braća Vrbničani svojim zamjermim uspjehom, zatim braća iz Vukovara sa vanrednom uvježbanošću, okretnošću i smislom za umjetničko izvođenje. A „naš Jože“ (Palić) zadivi sve svojim elegantnim, ali i vrlo smionim vježbanjem na prečl.

Nakon vježbe govori dr. Ivo Protulipac te zanosno tumači orlovski poziv i orlovsku misao. Za vrijeme ovoga i onih prijašnjih govora mnogo njih je plakalo od ganuća.

A kad smo pošli, oprostilo se od „naših dragih i dobrih Vrbničana“ br. M. Ožaja. Klicanju i pozdravljanju ne bje kraja. Daleko izvan Vrbnika ispratila nas braća iz Vrbnika i mnogi mještani. Staro i mlado klicalo nam naš orlovski pozdrav „Bog Živi“, i mi odosmo oduševljeni, veseli i uvjereni, da je Vrbnik naš.

Četvrti i peti dan 11. i 12. VII.

11. VII. držani su samo seminari. O njima ću poslije.

Dr. Aleš Ušeničnik održao je 12. VII. dva odlična predavanja: „Materijalistički i kršćanski socijalizam“ te „Kršćanska demokracija i savremeno društvo“. U prvom predavanju sa spremom učenjaka velikoga glasa, a ipak s velikom, gotovo savršenom jednostavnošću iznosi velenčini predavač historijal materijalističkog i kršćanskog socijalizma, njihova sredstva i probleme, koje su pokušali svaki na svoj način riješiti. U drugom iznosi bazu, sredstva i cilj kršćanske demokracije osobitim obzirom na savremeno društvo opet u savršenom formi i jednostavnosti. Tečajci su vrlo marljivo bilježili i bez sumnje za mnogog od njih bit će i ova predavanja odlična direktiva njihova rada. Velenčini predavač je najspornije odgovarao na upite pojedinaца i obrazložio nekoliko težih problema današnje demokracije.

Izlet u Bašku.

Satradan 8. VII. održao je sv. Misu krčki biskup presvij. g. dr. J. Srebrnić. Uz duhovnika HOS-a vlč. o. Forčića, koji je dnevno prigodom sv. Mise za vrijeme tečaja držao kratke, ali vrlo poučne i praktične propovijedi, i gg. predavače sabralo se tu i drugih naših istaknutih orlovskih radnika i uglednih naših prijatelja, a sam presvij. biskup posjetio nas je nekoliko puta.

Djački orlovski tečaj na Košljunu.

(7. VII. — 18. VIJ. 1927.)

U nizu djačkih orlovskih tečajeva zauzima bez sumnje prvo mjesto ovaj na Košljunu. Zauzima ga brojem učenika — preko 150! — vanrednim oduševljenjem, jedinstvenošću osjećaja i snažnom manifestacijom orlovskoga ponosa i svijesti.

Dolazak u Košljun.

U tri posebna vagona krenula je iz Zagreba najveća grupa tečajaca, koju je na Košljunu dočekala druga grupa iz Dalmacije i Bosne. Pri dolasku u ime tečajaca pozdravio je oca gvardijana fra Šimu Škunca brat Stj. Ramljak ističući zasluge oo. franjevac i zahvalnost orlova đaka na ljubavi i susretljivosti. Vič. o. gvardijan zahvalio se na pozdravu i zakehlo nam dobrodošlicu.

Košljun je tih otičio u aleksandrovsakom zalivu. Na njemu je samo franjevački samostan. Tu su tečajci mogli u potpunom miru pratiti predavanja.

Otvor tečaja.

Satradan 8. VII. održao je sv. Misu krčki biskup presvij. g. dr. J. Srebrnić. Uz duhovnika HOS-a vlč. o. Forčića, koji je dnevno prigodom sv. Mise za vrijeme tečaja držao kratke, ali vrlo poučne i praktične propovijedi, i gg. predavače sabralo se tu i drugih naših istaknutih orlovskih radnika i uglednih naših prijatelja, a sam presvij. biskup posjetio nas je nekoliko puta.

Nakon Mise i zajedničke sv. pričesti otvara tečaj dr. A. Čepulić, predsjednik M.D.O.O. (Mahnicevog Đačkog Orlovskog Okružja) i pozdravlja presvij. biskupa spominjući blagopok. Mahnića i zahvaljujući pre-

svij. biskupu na dobrohotnom pokroviteljstvu nad ovim tečajem.

Prvi dan 8. VII.

Presvij. biskup dr. Josip Srebrnić čita nato predavanje: „Krist Kralj naroda“. Iznosi dokaze, da je Krist doista Kralj, Njegovu borbu u historiji i naš odnos prema Kristu Kralju. Nije moguće ocertati onu snagu prikazivanja, onaj tok predavanja ona privlačnost stila, kojom presvij. predavač obrađuje svoju temu. Po svršetku nakon zahvale i utišavši burni pljesak mol' predsjednik tečaja br. Šimun Vizek, da nam presvij. biskup ustupi predavanje za štampu. Ova se molba potkrepljuje ponovnom akklamacijom. Nato uzima riječ br. Ramljak. Ističe veliku ljubav i odanost Crkvi, Papi i biskupima, a napose presvij. Srebrniću kao nasljedniku velikoga Mahnića i zastupniku našeg Episkopata. Presvij. biskup je zahvaljujući izrazivši svoju radost i ugodno dirnut budri đake orlove, da ustraju u svijetlu Mahnićevih ideala.

Istoga dana popodne predaje dr. Ivo Protulipac predsjednik HOS-a: „Savremeni đak u svijetlu orlovske nauke“. Na svoj poznati način velikom snagom i jasnoćom zahvaća predavač u tačine temu svoga predavanja. Potpuno ocertava položaj đaka u orlovstvu, udara oštre smjernice njegovom djelovanju. Ukratko: predavanje je označilo i osvjetlilo orijentaciju đaka orla. Burno akklamirano završava predavač, a ponovnom akklamacijom usvaja se prijedlog, da se predavanje štampa.

Drugi dan 9. VII.

9. VII. Dr. Drago Čepulić predaje o temi: „Principi katoličke književnosti“. Gosp.

Sedmi dan 17. VII.

Slijedeći dan predavao je ponovno presvij. biskup: „Uzgoj svećeničkog pomatka naša najpreća dužnost“. Neću posebno naglašavati vrijednost i važnost ovoga predavanja. Spominjem samo kao vrlo zgodno sredstvo za praktičan rad, što je presvijetli u predavanju obrazložio i iznio samo ideje, a od tečajca tražio, da oni sami pri debati iznesu praktične zaključke. Oni su u debati doista i došli do njih.

Budući je dr. J. Jeraj, sveuč. profesor iz Maribora, bio zapriječen, da osobno dođe, poslao je svoje predavanje: „Orlovsko višestvo“, koje čita dr. L. Protulipac. Tu predavač pravi analogiju između srednjevjekovnog višestva i modernoga višestva: orlovstva. U jasnim potezima ocrtao je značaj daka orla, viteza XX. stoljeća. Izgrađen je idealan tip orla, za kojim moramo svi težiti.

Osmi dan 15. VII.

Primakao se i zadnji dan predavanja. Dr. Avelin Čepulčić obrađuje u temi: „Katolički život u svijetu“ stanje i razvoj katoličkoga života i organizacija katoličke omladine u modernim, kulturnim državama kao u Engleskoj, Francuskoj, Holandiji, Njemačkoj itd. Iscrpivim statističkim pouzanim i numerički slika prilike katolika u pojedinim zemljama. Rezultat je bolan i mi smo Hrvati uistinu, vrlo daleko, među zemljama.

Bogoslov Krunoslav Dragutinović iznosi vrlo savremeni stvar modernog apostolata: „Praktični misijski rad“. Već u ponedjeljak 11. VII. bio je skitipovskovo misijsko predavanje. Predavao je sveuč. profesor velleuč. g. dr. Barčić sa velikim uspjehom. Časni dr. Dragutinović iznosi, kako je misijski rad vrlo težak uz malo udjela volje, a vrlo zanimljiv i pun božjega blagoslova. Razvija se ziva debata, u kojoj dolazi do realnih zaključaka.

Srednjoškolski seminari.

Ovim svršavaju opća predavanja. Kao novost održani su na ovom tečaju srednjoškolski seminari. Predaju sami srednjoškolski. U debatama, koje su nakon toga nastajale, živo se učestvovalo. One su pokazale živu i postojeću volju, da se izgleda svi, pa i mali nedostaci, a usavrše odlike.

Teme su bile vrlo raznolike. Uz svaki referat bio je i koreferat izuzevši one, kojima nije bilo moguće doći, a takva su bila samo dvojica. Donosim ih s naslovima: „Uzorno dacko orlovsko društvo“ (Lutkin i Zeč); „Dacki tip orlovske organizacije“ (Grgurev i Kocakov); „Naš položaj na srednjim školama“ (Butković); „Kulturni rad u dackoj orlovske organizaciji“ (Džaja i Žuč); „Naš rad u narodu“ (Gložinić i Mrakovčić); „Naš naradaj“ (Grgić i Tomljanović); „Sakupljanje članova i njihova potreba“ (Sarić).

Nakon svih referata razvile se velike debate, a napore nakon referata br. Džaja i Grgića. Prigodom prve izbila je jedno-dušna želja za samostalnim dackim orlovskim listom, koji bi mogao potpuno zadovoljiti daka orla. A u drugoj se jasno pokazalo, kako golemu važnost naraštajskom pitanju pridaju sva društva. Seminari su se pokazali kao vrlo zgodno sredstvo, kojim mladi ljudi uz asistenciju svojih vođa kušaju rješavati zamršene probleme jedne

ovako svestrane organizacije, kao što je orlovstvo.

Izlet u Krk. — Gosti presvij. biskupa.

U petak popodne pozvao nas je presvijetli biskup k sebi na zakusku u Krk. U njegovom vrtu razvila se ugodna veselica. Ugodno iznenađena ljubavju i darežljivošću svoga natpastira mladež je oduševljeno klicala i pozdravljala svoga duhovnog oca. U Mahnićevom domu, u biskupskim prostorijama, svuda se osjećala ljubav neumrlag biskupa i blagoslov njegov krijepio je mlade duše i zvao ih, da ustraju na putu katoličkoga radikalizma, jasnoće ideja, na putu enciklica i silaba. Pri odlasku zahvaljuje biskupu, dostojnom nasljedniku Oca katoličkoga pokreta, br. M. Džaja, a on nam upravlja tople očinske riječi i preporuke i udjeluje svima svoj blagoslov.

Tečajni ispit.

U subotu 16. VII. bio je svečan dan. U prisustvu presvij. biskupa objavljen je tečajni ispit. U ispitnom odboru bili su: Dr. Ivan Protulipac, don Ante Radić i dr. Drago Čepulčić. Pitanja su se stavljala o svim stvarima koje su bile iznesene za vrijeme tečaja. Na koncu preuzima ispitivanje sam presvij. biskup, a oada očevitno razdragan čestita na ovako zamjermom uspjehu tečaja.

Zatim se prelazi na

glavnu skupštinu MĐOO.

Predsjednik dr. A. Čepulčić otvara istu uz prigodnu riječ i konstatira, da je Velika večera društava zastupana po svojim delegatima.

Zapisi glavne skupštine u Požeži prišla skupština uz znanje. Isto tako izvještaje pojedinih odbornika. Nakon izvještaja brat predsjednik razvija se debata o dackom pitanju i izražava odlučaj želja potpuno pokoravati prečepulčiću i biskupima.

Na prigodnoj reviziji skupština potvrdjuje odboru apostolatu. Prije prelaza na drugu novog odbora uzima riječ presvij. biskup i oprašta se od skupštine, jer ga uvažnosti drugame zovu.

Braću pozdravljen presvij. odlazi, a skupština prelazi na drugu odobru. U nj udose ovim redom: Upravni odbor: Predsjednik dr. Avelin Čepulčić; potpredsjednik i misijski referent Stjepan Ramijak; tajnik Braško Steinfel; načelnik Dragutin Kocakov; prosvjetni referent Matko Džaja; naraštajski referent o. Joso Dujmović; blagajnik Zvonimir Fržok. — Nadzorni odbor: Don Ante Radić, Marijan Popović i Milivoj Mostovac. — Časni sud: Franjo Schram, N. Šrekeš i Bogdan Dugaček.

U nastavku iznose se pravovremeno poslani prijedlozi. Zatim se prelazi na prešnje prijedloge, od kojih su neki usvojeni.

Pri koncu uzima riječ dr. Ivo Protulipac. Oduševljeno govori orlovskom dackstvu kao nadi, uzdanicu hrvatskog orlovstva. Izražava zadovoljstvo nad željeznom ustrajnošću njihovih redova.

Brzjovani.

Za vrijeme tečaja prisijeli su brzjovani od sv. Stolice, apostolskog Nuncija Pelegrinettijsa, svih biskupa i nadbiskupa i mnogih uglednih svećanika i laika.

Sv. Misa i pričest u Aleksandrovu.

U nedjelju 17. VII. ide se korporativno na sv. Misu i pričest u Aleksandrovu. Pod

sv. Misom vlč. Šalovac izreče lijepu propovjedu o slavenskim apostolima sv. Cirilu i Metodu. Nakon Mise polazi se zajedno sa braćom iz Vrbnika na Košljun. Budući da je vlast zabranila javni nastup u Aleksandrovu, to se on imao održati na samom Košljunu.

Javni nastup na Košljunu.

Presvij. biskup odsliježio je večernjicu u četiri sata. Tada sa propovijedaonicu progovori o orlovima, i to tako, da to oni ne će nikad zaboraviti. Kao da je Mahnić govorio na njegovu usta!

Barka za barkom jurla je prema Košljunu i on je vrvio svijetom. Čitavo Aleksandrovno stelo se na orlovski otok.

Nastup je vauredno uspio. Opet se iskazaše Vrbnici, Ukovarci i „naš Jože“. Publika je oduševljeno klicala i pljeskala, a kad je dirljivim riječima Aleksandrović župnik vlč. Maršić pozdravljao hrv. orlove, opet je mnogo oko prosuzilo. Kulminacija oduševljenja bila je za govora dra Protulipca, koji snagom proroka navješta veiku ofenzivu hrv. orlova. Mahnićev otok mora biti orlovski otok! U Aleksandrovu će ipak zalepsati orlovski zastav!

Sav razdragan oduševljeno pozdravlja orlove presvij. dr. Srebrnič, a nakon toga nastaje ganutljiv prizor: sva se koljena priguše, ruka je biskupova križala, a duh Mahnića osjećao se nad usnama.

Nebo se lomilo od uručebnoga klicanja na prisutna („molu“), Aleksandrovo je zaosno pozdravljalo orlove, a ovi im odzdravljali. I biskup je otišao, a mi se teška srca dadosmo na pakovanje. Jedan krasan dan ode, mi ostavljamo dragi Košljun i dobre frajeve, ostavljamo poštivotno krčke orlove, vrlie Vrbničane, mile Aleksandrovićane i prijazne Bašćane; ostavljamo Mahnićev otok, ostavljamo našega dragog biskupa Srebrnića. Bolue su ove misli! No narod nas čeka, narod zove! i zato zbogom svimali Doći ćemo opet!

Odlazak.

Ranom zorom 18. VII. krenuo je naš parobrod. Rano je bilo, ali mi u biskupskom dvoru krčkoga biskupa ugledosmo drugu pojavu, kako nam naše. Biskup se opraštao od svojih orlova, Oj, zbogom, zbogom, biskupe, idemo da radom i životom za Krista kralja zastvjeđoćimo svoju sinovsku ljubav i odanost!

O zidine grada krčkih knezova odbijalo se zaosno „Bog živi“ i „Živio biskup!“

Istoga dana održana je prijateljska akademija sa trsatkim orlovima. Br. Kraljić pozdravlja prisutnu braću, a iza njega br. Ramijak u ime MĐOO. pozdravlja trsatke orlove i orlice, spominje košljunski tečaj i rad, a braći na Trsatu preporuča borbu do krajnosti, borbu uz geslo: Sve za Krista kralja i narod!

Iza njega govori profesor Dr. Svoje Čepulčić. Na vrlo lijep način pokazuje ljepotu orlovskih načela i raduje se, što su se danas na koncu orlovskoga tečaja našli u sjeni svešta trsatke Gospe.

Održano je više gimnastičkih točaka, šaljivih deklamacija i jedna solo-scena.

Uz ardačo pozdravljaju rastadosmo se sa trsatkim orlovima i orlicama.

Domalo je tutnjala lokomotiva. Daci orlovi vraćali se kućama svojim, vraćali narodu svojem, da mi donesu mir Kristovu i kraljevstvu Kristovu. Štefko

Ugušena bečka revolucija.

Nastupu policije i vojake je uspjelo, da je već u subotu naveče bio uspostavljen mir. Vlada je pobijedila. Tu pobjedu je priznao na jednoj socijalističkoj skupštini sam vođa socijalista dr. Bauer, koji je kazao: „Politički položaj se razvio u korist vlade. Seipel je gospodar položaja ne samo na ulicama, gdje vojaska i policija slušaju njegove naloge, nego i na političkom polju. Socijalistička stranka priznaje, da nije više gospodar radničkih mnoštva i da nije u stanju naložiti komunistima, da drže red. Bez dvojbe nalazimo se pred uspjehom građanskih stranaka, koje su dosada bile prijateljski raspoložene prema socijalističkoj stranci. I sada će to raspoloženoće stranke je uzdrman i zato je stranka morala odstupiti ne samo od zahtjeva, kojim je tražila odstup načelnika policije dra Schobera, nego i od onoga, da se preustroji vlada.“

U svim austrijskim pokrajinama vladao je mir. O bečkim nemirima su u pokrajinama mišljenja, da ih je pripravilo vodstvo socijalno-demokratske stranke. Socijalna demokracija je na taj način htjela uzdrmati vladu vođe kršćanskih socijala dra Seipela. Međum se dogodilo, da je socijalističko vodstvo izgubilo vlast nad radništvom i da su preuzeli uzde komunisti, koji su iz prošlih demonstracija htjeli napraviti revoluciju. Zato je nastalo u pokrajinama međa seljaštvom i radništvom veliko ogorčenje proti Beči. Zbog bezmislenoga ustanka silno će trpeti gospodarstvo, a najviše ugled austrijske republike u inozemstvu. Pobjeda dra Seipela bila je u pokrajinama oduševljeno pozdravljena.

Smrt rumunjskoga kralja.

20. t. m. umro je u Sinaji nakon dugoga bolovanja rumunjski kralj Ferdinand I., otac naše kraljice Marije.

Buduć najstariji Ferdinandov sin, prijestolonasljednik Karol, zbog svojih ljubavnih pustolovina i germanofilstva bio prisiljen, da se 28. XII. 1925. odrekne prava na prijestolje te mu je zabranjen povratak u Rumunjsku, narodna skupština je proglasila rumunjskim kraljem Karolovoga sina, šestogodišnjega Mihajla I. Do svoje punoljetnosti — t. j. punih 12 godina — vladat će on sa regentskim vijećem, sastavljenim od

Crkvice sv. Martina.

(Pred njezinim porušenjem.)

Ovoga se mjeseca razmahao posao oko varoške crkvice sv. Martina. Izdovi su vrta oboreni, zemlja raspasana, mine rastresuju živac kamen, sluša se gomile stijena. Sve vrvi radnicima. Gradi se sjemenište. Još jedino diže se crkvice sv. Martina, ali je više ne dragaju zeleni silni bori. Dugo sa međusobno šaptali i uzdisali, a sad leže oboreni.

Kult sv. Martina odavana je uveden kod nas — još onda, kad su slavenskim i hrvatskim zemljama vladali Franki. Martin je svetac-vitez, koji jaši na vrancu i usred zime dijeli svoju kabanicu s bratom prosjekom, a kao biskup radio je neumorno u vinogradu Gospodnjem. I na samrti kaže Bogu: Ako sam ti još potrebit, ne odbijam trud. Upravlja ruke i oči k nebu, dok mu duša tamo ne odleti.

Štirn Šibenčanima bio je dobro poznat život sv. Martina, jer su se na njegov dan čitale „lekcije“ ne samo u njegovoj crkvi „Izvan zidova“, nego i u sv. Duha, gdje je postojala drevna njegova bratovština. Čitamo u krasnoj matrikali (pravilniku) sv. Duha, čije je korice uredio naš

renesanski umjetnik Horacije Fortezza, da se Martinova bratovština spojila s duhovskom 1. febr. 1576 g. uz uvjet, da se na oltar postavi slika sv. Martina, pjeva misa na njegov dan i na dan prenosu njegove slike itd., a bratimi za to predaju svu imovinu (vinograd, kuću, kalez, relikviju itd.).

Bog u svim vremenima ne daje jednaku slavu svojim svetima. Negda je stovajce sv. Martina, Roka, Fabijana i Sebastijana bilo daleko veće nego danas, jer je bilo više i kužnih bolesti. U Šibeniku (u koliko se zna) bile su teške epidemije 1348, 1397, 1479, 1483, 1526, 1544, 1553, 1649, 1690, 1837/6, 1856, 1874 i 1887. Strašna kuga od g. 1649. pokosila je oko 10.000 žitelja tako, da je ostalo u životu samo 2-3 hiljade građana. Sigurno je tada kult sv. Martina bio veći. Nego kad prođe nevolja, ljudi je brzo i zaborave. Kad dođu takozvana „martinska ljeta“, čini se, da je to najljepše doba godine kod nas.

Nebo je najmodrije, zrak najčišći i najugodniji, a sunce najprijetnije. Ima ih, koji više časte tikviku, nego sv. Martina. Njegov dan im daje posebni *titulus*, da se ne pišu. „San Martin, bevemo bon vin.“ Po Hrvatskoj poznata je „martinska guska“. No priznajemo, kod nas se išlo svečano k crkvicu, često puta s glazbom, a djeca su po clo

dan čvrčela i valjali se oko crkvice. Sad će biti crkvice sv. Martina porušena. Ostat će nam samo njezina fotografija. Da, ali će se odmah tu i druga sagrađiti u njegovoj ime i primit će sve stare tradicije. Pred slikom će se svetitelja moliti mladi sjemeništarci za običenje svake godine duše i tijela. Bit će stalni molitelji.

Ovom prigodom potrebito je, da se osvrnemo na prošlost crkvice Spominje se najranije u jednom aktu na sudu g. 1422, a stalno se zna, da je ondje g. 1404. Zanin Barbo, šibenski patrić, podigao lazaret za kužne bolesti. Naš kroničar biskup Fosco uzima, da je taj iste godine sagrađio i crkvicu. To je vrlo vjerovatno, jer od 1409 do 1412 građani su bili u borbi među sobom i s Micčićima, te nisu sigurno ni koju godinu kasnije bavili se gradnjama crkava. Plemeniti Barbo je sagrađio i drugi zavod kod samostana plemkinja uz sv. Spas (danas pravosl. crkva) pod imenom sv. Marije, kasnije sv. Lazara za 12 siromašica, starica i bolesnica. I to je bilo g. 1404. Zavod kod sv. Martina nije se mogao uzdržati, valjda zbog pogibelji od Turaka, pa se svojom imovinom sjedinio s ovim drugim g. 1548. Dva vijeka kasnije sirotište se restauriralo i tom prigodom bila je postavljena ploča s natpisom:

Zanino Barbi Patrio Sibeni.
Xenodochii Huius Anno Dni
MCCCCIII Pio Fundatori
Rmo Vincentio Arrigoni Episcopo
Venerab. Io. Baptistae Diphlico
Archivo Io. Zoriceo Primicerio
Commissariis Testamentariis
Eiusdem Restauratoribus
Paulus De Capis Prior
Grati Animi Ergo Posuit
MDCXV. Kalendis Aprilis.
Sv. Lazar pretvorio se s vremenom u bolnicu. God. 1726. manzionar katedrale Martin Madonić ostavi mu neke zemlje, kuću u Docu i nešto novaca. God. 1807. generalni providur Dandolo ukine zavod. Ploča s natpisom bi dignuta, a Ivan Škarpetić kao praktičan čovjek uze je za svoju grobnicu kod sv. Ane, gdje je i danas, te na rubu iskleše ove riječi: Sepultura di Giovanni Škarpetić e suoi eredi 1831.

Crkvice sv. Martina građena je u stila mnogobrojnih sredovječnih kapelica po Dalmaciji. Oko oltara ima polukružnu apsidu, svod na sedlo (scemerena), a zvonik na preslicu.

Zemljište je oko crkvice sačinjavalo valda beneficij. Svakako ga je ona imala. Znamo, da ga je g. 1602. papa Klement VIII. doznačio manzionaru Ivanu Tomku

drugoga sina kralja Ferdinanda princa Nikole, rumunjskog patriarha dra Christea i predsjednika kasacionog sudišta Buzdugana.

Rumunjska se nalazi danas u vrlo teškom položaju, jer je izjedatu unutarnje partijske borbe, jer u njoj nije agrarno i socijalno pitanje riješeno, jer nijesu riješene ni dinastičke trzavice, pa bi opozicija htjela Karola, da vrati u zemlju, jer postoji borba između germanofilske struje sa Karolom i agrarnom strankom na čelu i protunjemačke struje sa kraljicom Marijom (majkom) na čelu. Svako od ovih pitanja samo za sebe kadro je da uništi Rumunjsku. No uza sve ovo dolazi još pitanje Rusiji oteke Besarabije. Ovo se pitanje može odlagati. No jednom se riješiti mora. Ako ga ne riješi Rumunjska sa Rusijom, riješit će ga prije ili kasnije Rusija sama bez Rumunjske.

Sastanci prof. Jurasca.

Nosilac liste Hrvatske Pučke Stranke za sjevernu Dalmaciju g. prof. Ivo Juras prošlih dana održao je više vrlo uspješnih sastanaka, na kojima je narodu tumačio program i vidike Hrv. Pučke Stranke te izvijestio o njezinom radu. Ljudi su ga svuda s osobitom pozornošću i zanimanjem slušali te njegovim izvodima odobrivali.

12. VII održao je veliki sastanak u Ninu, 13. VII u Pagu, 14. VII uvečer u Posedariju, gdje je već prije toga u HPS stupio jedan predsjednik novigradske općinske uprave, 15. VII u Slivnici, a 16. VII u Visočanima. U nedjelju 17. VII održao je javnu skupštinu u Vrsima (kod Nina) i Poljicima (kod Nina).

Sastanci HPS u Ravnim Kotarima.

Zadnjih dana održali su M. Vunić, B. Perica i N. Fržop pouzdane sastanke HPS u Banjevcima, Pristegu, Radošinovicima i Vuksiću, na kojima je osim pristaša pučke stranke bilo i dosta dosadanjih radicevac. Prisutnima je bio protumačen politički položaj i program pučke stranke. Iza održanih govora mnogi su se upisali u organizaciju HPS i obećali, da će i sami širiti ideje i program stranke, jer su vidjeli, da je politika pučke stranke uvijek jednaka i ispravna i da

ona najbolje štiti interese hrvatskoga naroda, a osobito seljaka.

Kotarski sastanak HPS u Benkovcu.

U utorak 12. o. mj. održan je u Benkovcu kotarski sastanak HPS za kotar Benkovac. Sastanku je predsjedao kotarski predsjednik g. Boškian Perica. Poslije njegovog pozdravnog govora povedena je riječ o izboru kotarskog kandidata te je jednoglasno izabran g. Marko Vunić, nastavnik građanske škole u Zagrebu. Uređeno je pitanje čuvara kutija; plan agitacije, koji će provoditi više prvaka iz kotara, na čelu sa kotarskim kandidatom g. Vunićem, kotarskim predsjednikom g. Pericom i drugima.

Kotarski sastanak HPS u Preku.

U nedjelju 10. o. mj. održan je u Preku kotarski sastanak HPS za kotar Biograd-Preko. Sastanku je predsjedao predsjednik kotarske organizacije g. Mate Mašina, koji je u svome govoru prikazao važnost ovoga sastanka. Nato se pristupilo izboru kotarskoga kandidata te je jednoglasno izabran g. Marko Mašina, odlični i zaslužni zadrugni organizator. Novoizabrani kandidat zahvalio je na povjerenju, te obećao, da će sa svoje strane poraditi za napredak stranke. Nada se u pomoć Božju i saradnju svih iskrenih pristaša, da će svojoj zadaći oko ojačanja stranke izvršiti na opće zadovoljstvo. Raspravljeno je pitanje čuvara kutija, te stvoren plan za agitaciju. Kotarski kandidati običi će dobar dio kotara.

Orlovski slet u Drnišu.

U nedjelju 31. t. mj. Krešimirovo orlovsko okružje u Šibeniku uz sudjelovanje jednoga dijela svojih društava i nekih društava bratskog splitskog Tomislavovog orl. okružja priređuje slet u Drnišu.

Drniško orlovsko društvo tom prigodom će ujedno blagosloviti svoj novi društveni barjak i svečano proslaviti 1100. godišnjicu rođenja sv. Ćirila.

Dan prije uveče bit će akademija. Na sami pak dan bit će ujutro doček vanjskih gostiju, svečana sv. Misa, blagoslov barjaka, javno

zborovanje i ophod, a popodne javni nastup.

Vanjska braća i društva neka što prije prijave svoj dolazak orlovskom društvu u Drnišu, a orlovi i orlice iz Šibenika te njihovi prijatelji br. Grgi Radiću.

Iz Šibenika je polazak u nedjelju ujutro u 2.50 sati, a povratka u Šibenik u ponedjeljak ujutro.

Bog živi!

ODBOR.

IZ GRADA I OKOLICE.

Prijave za orlovski slet u Sarajevu. Sva ona braća i sestre, kao i prijatelji orlovstva, koji žele prisustvovati orlovskom sletu u Sarajevu 14. i 15. kolovoza, neka se što prije prijave bratu Grgi Radiću, kod koga će saznati za sve potanje informacije. Sve prijave i novac moraju bezuvjetno biti u Sarajevu do 3. VIII t. g. Prema već dobivenim informacijama put od Šibenika do Sarajeva i natrag stajat će sa 50% popusta Din 160, sletska legitimacija Din 10, hrana i zajedničko spavanje Din 20 dnevno. Neke se braća i sestre požare s prijavama, da u što većem broju braći iz Bosne i Hercegovine povratimo onako brojni njihov posjet nama g. 1925. Bog živi! — *Od bor Hrvat. Kat. Orla i Krv. Kat. Orlice.*

Crkvene vijesti. Jutros je na svečani način obavijen blagoslov temeljnoga kamena novoga sjemeništa, o čemu ćemo opširnije izvijestiti u dojučem broju. — Danas u 10^{1/2} sati bit će u Stolnoj Bazilici sv. Jakova svečana sv. Misa, iza koje će presvij. biskup dijeliti sakrament sve potvrde, a popodne u 5 sati je svečana večernja i otvor rake sv. Krstofora. — Sutra 27. VII, na dan sv. Krstofora, u 5 sati ujutro počinje pjevanje života svečeva, a zatim se redaju sv. Mise do 10 sati. U 11 sati bit će pontifikalna Misa presvij. biskupa. Popodne u 6 sati bit će procesija gradom sa kipom svečevim, a zatim blagoslov sa Presvetim!

Zasluzeno odlikovanje. Jačur je u velikoj dvorani biskupskog sjemeništa presvij. biskup dr J. Mileta u prisutnosti kanonika i brojnoga svećenstva na svečani način g. Anđela Gabrijele Bernardi, računarskom nadsvjetniku kod Delegacije ministarstva financija u Splitu u m., izručio viteški križ reda sv. Silvestra, kojim ga je odlikovao sv. Otac Papa. To visoko odlikovanje isposlovao mu je naš presvij. biskup dr J. Mileta u dogovoru sa splitskim biskupom drom Bonefačićem, a znak priznanja za njegov dugogodišnji rad i zauzimanje na korist svećenstva i crkv. ustanova. Ovom prigodom je apost. proton. Msgr N. Tabulov-Truta održao lijep prigodni govor, u kojem je istakao, koliko je gosp. Bernardi kao gorljivi katolik, savjestni činovnik i susretljivi prijatelj izradio za svećenstvo i crkv. ustanove, koliko dok je bio u Zadru na namjesništvu toliko još više iza sloma u Splitu te tim uveliko zadužio sve crkvene krugove u Dalmaciji. Nato se gosp. Bernardi ardačno zahvalio. Svečar je ovom prigodom primio više brojavnih čestitaka, među kojima i onu svoje rodne forčulanske općine. Ovom njegovom zasluženom odlikovanju i mi se radujemo te mu izrazujemo svoje čestitke!

Stranci. Dnevno stizavaju u naš grad grupe stranaca svih mogućih narodnosti. Veliki ih broj ostaje na ljetovanju, a neki su se nastanili i po otocima.

80. rođendan. Časna sestra Roza Jurić, rodom iz Miljevacu, proslavila je 21. o. mj. u samostanu sestara Dominikanki svoj 80. rođendan i 62. godišnjicu svoga stapanja u red. Čitav svoj život u redu sprovela je neprekidno u Šibeniku. Od svih sestara bila je opće obljubljena, pa joj je ta rijetka svečanost priređena srdačno. Neke tom prigodom primi i naše čestitke!

Umorstvo u Dubravi. Rapić Jerko i Sime Gojanović odavna su se slabo gledali, pa je došlo između njih i do parnice, koja se održala na mjesnom okružnom sudu 18. o. mj. Gojanović valjda nije bio zadovoljan ispadom parnice, pa iščeka protivnika istu večer, kad je on polazio po vodu, i ispalio mu u prsa iz lovačke puške, da je na mjestu ostao mrtav. Ubojica, kojemu je tek 22 godine, došao je odmah u Šibenik i prijavio se sam policiji. Pokojnik ostavlja petero djece.

Pločavanje glavne ulice. Potpuno je završeno pločavanje ulice kralja Tomislava.

Nestašica vode. Već čitavo ljeto grad trpi s nestašice vode. Vode ima samo izjutra kratko vrijeme, a popodne dođe tek malo vremena samo na neke česme. Mislimo, da će s dogradnjom novoga vodovoda biti bolje.

Probo ga nožem, jer se nije držao reda na vodi. Prošloga ponedjeljka nadoše se na vodi dva prijatelja u Drnišu. Nastane među njima svađa, tko će prvi da napuni vađice i u tom prepiranju povuče jedan od njih nož iza pasa i zabije ga drugu u prsa. Udarac je bio strašan i nesretnik je odmah prevezen u mjesnu bolnicu, gdje je nekoliko sati iza toga već izdahnuo, dok je ubojica uapšen.

Dr Ivo Botteri, nekadašnji ravnatelj mjesne državne bolnice, stigao je pred par dana sa svojom obitelji u naš grad.

Radnička Zadruga održala je 17. t. mj. skupštinu, na kojoj je izabrana nova uprava.

Kupanje je u punom jeku. „Jadrinja“ je dnevno prepuna. Nedjeljom prevaža na „Jadrinu“ jedan veći parobrod, jer redoviti ne može da odoli silnoj navali. Velika množina svijeta polazi i na Paklinu te u Zlarin. — Nedjeljom i blagdanima priređuju se motornim čamcima izleti za Zlarin, Krku i Vodice.

Premješten šef željezničke stanice. Šef mjesne željezničke stanice g. A. Ilijić premješten je u Daruvar, a na njegovo mjesto dolazi g. Julije Salviger. G. Ilijić za svoga šestogodišnjeg boravka u našem gradu stekao je opće simpatije, pa cjelokupno građanstvo žali njegov odlazak.

Promet u luci 10-16. jula. Jedrenjača „Maria Stomoria“ dovezla je iz Vranjica 50 tona cementa, parobrod „Vomero“ došao je iz Omiša, da upotrijebi teret sa 150 tona građevnoga drva za Cataniju, parobrod „Carlo Martinolich“ ukrcao je za Monfalcone 200 tona ugljena.

„Jugoslavien“. Pod tim naslovom štampao je na njemačkom beogradski „Putnik“ vrlo uspješni prospekt sa

Marnaviću, kad se nalazio u Rimu, a ovaj ga predao bratu Tomi kao nadgledniku. Ivan je bio velike djelatnosti i ambicije. Kao magister seminarit učio je u Šibeniku klerike glagoljaše. Kao književnik, koji je pisao a tri jezika, uživao je lijepi ugled i ako mu se djela ne odlikuju uvijek objektivnošću. Sabor u Oglaju (Aquila) povjeri mu popravak glagoljaškoga misala i brevira. G. 1627. postao je kanonik u Zagrebu, a g. 1631. domogao se biskupske časti u Bosni. Tamo zbog turske pogibelji nije uopće ni pošao. Umro je u Zagrebu 1637. g. Njega litičtem za to, jer je svoj grb postavio na pročelje crkvice sv. Martina. Biskup Fosco i F. A. Galvani (pisac djela „Il re d'armi di Sebenico“ o šiben. grobovima) vodili su međusobnu polemiku zbog ovog grba i nisu znali, kome pripada. Fosco ga je pripisivao biskupu Bogdanu Pulšiću, a Galvani obitelji Marguani. No ova je istovjetna s Mrnjavčevićem. Ivan Tomko objelodanio je (krivo) svoje rodoslovlje u brošuri Inditia vetustatis et nobilitatis familiae Merciae vulgo Marnavitine (Romae 1632), izvodit svoje porijeklo od obitelji Mrnjavčevića, pa dalje od rimske Marcije Grb na crkvice predstavlja križ, na kojem se raskrilo orao s krunom više glave, nad njim je polumje-

sec i zvijezda. Sa strana su četiri ćirilovska slova S. Povrh grba je mitra. Dakle Ivan ga je dao izraditi kao biskup t. j. između g. 1631. i 1637.

Na jedinom oltaru se nalazi slika (nemjetna) Svetitelja. Pri dnu je grb nepoznate obitelji, a predstavlja golubicu, koja s kilasre uzliječe k rasvijetljenom oblaku.

Vrt oko crkvice bio je vlasništvo samostana sv. Lovre, valjda još od g. 1649, kad su franjevci preuzeli varošku župu. God. 1875. popravljala se crkvice i vrtni zidovi. G. 1871. prokročilo se zemljište, da se odstrane mrtvačke kosti. Kad se ustanovila muška građanska škola s ratarskim tečajem, mjesto niže realne gimnazije, zemljište je služilo za školski vrt. Pokojni učitelj Vendler bio ga je krasno uređio. Kad se ova škola pretvorila u žensku građansku, vrt je ostao zapušten. U vrijeme rata kupio ga je g. Marko Stošić, a g. 1926. prodao ga za biskupsko sjemenište.

Spominjem još, da je današnja gostiona Grubišić uz Hotel Kosovu bila kuća, koja je pripadala sv. Martinu.

Novo sjemenište bit će na dliku grada, a novi sv. Martin ne će ostati bez svoga drevnog štovanja.

D. Krato Stošić

22 slike i 2 geografske karte. U malim člancima ističe markantno turistične vrednote u državi, geografske, klimatične i političke osobine, donosi povjesni pregled, opis glavnijih gradova, kupališta i zimovališta, govori o alpskom i zimskom športu, o automobilnom saobraćaju, te dava sasvim praktične upute za putovanje po našim zemljama. — S naše strane zamjeramo jedino to, što nije donesena slika najljepšega slapa Krke, kome je doista teško naći premea u Evropi. K tome, ako su se donijele iz nekih mjesta nepotrebite dvije tri slike, zašto se radije nije prikazalo, ako ne naš grad, a ono Katedrala. Naš Putnički uređug mogao bi na ovo upozoriti svoga druga u Beogradu.

Školska objava. Na početku školske godine 1927./28. držat će se na državnoj ref. realnoj i velikoj gimnaziji *pismeni i usmeni ispiti* ovim redom: 1.) Razredni naknadni ispiti: *Pismeni* će se razredni (popravnij) i naknadni ispiti obaviti dana 25. avgusta o. g. od 8-10 i od 15-19 sati, a *usmeni* 26. i 27. avgusta o. g. od 8-12 i od 15-19 sati prema rasporedu na crnoj ploči u atrijumima škole. Svi oni, koji polažu razredne i naknadne ispite, podnijet će molbu taksiranu sa 5 dinara i za svaki predmet, iz kojega polažu, po 10 dinara. Otpušteni učenici moraju taksirati molbu sa 5 dinara i za svaki predmet još po 30 dinara. — 2.) Privatni ispiti: bit će *pismeni* 28. avgusta o. g. od 8-13 i od 16-19

sati, a *usmeni* 29. i 30. avgusta o. g. od 8-13 i od 15-19 sati. Privatni će učenici podnijeti molbu sa taksonom markom od dinara 5 i 40 dinara za svaki niži, a din. 60 za svaki viši razred. Prilozi su molbi: a) Legitimacija s fotografijom, potvrđena od općinske ili političke vlasti, b) krštenica, c) domovnica, d) uverenje dobra vladanja, e) zadnja školska svjedodžba, ako je ima, inače potvrda privatnog učitelja o svršenoj građi. *Sve molbe pod 1.) i 2.) moraju biti podnesene direktno najdalje do 15. VIII. 3.) Prijamni ispiti za prvi razred:* bit će 31. avgusta o. g. od 8 sati dalje. Prethodno upisivanje za I. (prvi) razred bit će 30 avgusta od 9-12 i od 16-19 sati. Pri upisu podnijet će svaki učenik: *dva (2) nacionala*, od kojih jedan taksiran sa 5 dinara, *krštenicu*, kojom ima da dokaže, da u kalendarskoj godini navršuje najmanje 10, a najviše 13 godina (rod. 1917, 1916, 1915 i 1914.) i *svjedodžbu* osnovne škole o uspjehu i vladanju. — Upisivanje u više razrede bit će za repetente I. razreda, i za sve učenike II. razreda 1. septembra o. g., za učenike III. i IV. razreda 2. septembra o. g., a za razrede V, VI, VII, i VIII. 3. septembra od 8-11 sati. Svaki će učenik donijeti dva nacionala, od kojih će jedan biti taksiran sa taksonom markom od din. 5: — Učenici, koji prelaze iz drugih zavoda, donijet će još krštenicu i zadnju školsku svjedodžbu sa propisanom otpusnicom.

— Služba Božja i početak predavanja bit će objavljeni na ploči u atrijuma zavoda. — *Direkcija.*

Darovi „Uboškom Domu“. Da počasti uspomenu *Nike Berovića*: Božica Berović Din 10. Da počasti uspomenu *Spire Labura* Dunko Kužina Din 30. Da počasti uspomenu *N. Kalužića*: Dr Milan Žepić Din 20. Da počasti uspomenu *Petra Grgić pk. Marka*: Aleksandar Šupuk Din 50. Da počaste uspomenu *Regine Bidini*: Obitelj Antuna Nakića, Andre Bianchi i Bepina ud. Kačić-Dimitri po Din 10. Da počasti uspomenu *Jele ud. Radetić*: Obitelj Steve Subotića Din 30. Da počaste uspomenu *Marije Gojanović*: Obitelj Ivana Čičin-Sain Din 50; Sime Čeko Din 30; Ivan Bargnoecki, Luigi Battigelli, Jere Matačić pk. Mate. obitelj Milana Reije i Marko Karadole Matin po Din 20; Vladimir Kulić Din 10. Da počaste uspomenu *Uroša Borčilo*: Stipe Šare Din 100; Trtka Šupuk i sin Din 50; Braća Škarica-Julović pk. Petra, Nikola Juras pk. Nike i dr Vinko Smolčić po Din 30; Braća Tikulin pk. Ante i dr Jerko Machiedo po Din 20, Braća Protoga i obitelj Marušić po Din 10. Da počasti uspomenu *Petra Keršnid*. Šimun Bianchi Din 10. Da počaste uspomenu *Vjekoslava Čilmera*: Obitelj Krste Mattiazzi Din 100; Marko Stojić i obitelj Din 30; Luca Markov Din 20; Stipe Marković Din 10. Da počasti uspomenu *Marije Bumber*: Stipe Marković Din 10. — Svima darovateljima Uprava najharnije zahvaljuje.

Čast mi je javiti cijenjenom Općinstvu, da sam se premjestio sa svojom trgovinom iz Zagrebačke alicе u novu zgradu *dra M. Kožula, ul. Fausta Vrančića*. Preporučam se Veleštovanjem **Mate Prgin**

„ITO“ pasta za zube - najboljal

Vlasnik, izdavaatelj i odgovorni urednik: **Ante Erga**. — Tisk Pučke Tiskare u Šibeniku — (Predstavnici: Jerolim i Vjekoslav Matačić).

POKUČSTVO
ZA GOTOVO I NA OTPLATU
KOD TRGOVINE POKUČSTVA
I TAPETARIJE
RIKARD DELFIN - ŠIBENIK
VELIKI IZBOR DJEČJIH KOLICA

U Australiju
 za Lira šterlinga 28.
U Južnu Ameriku
 za Lira šterlinga 19.
 otprema Agencija
JOSIP JADRONJA — ŠIBENIK
 Tražite upute.

MI PREPORUČAMO NAŠIM MUŠTERIJAMA

kupujte sada PREGAČE radi PREGRADNJE vrlo jeftino

D 9-75 ženske kuhinjske pregače iz dobrog plavo tiskanog tkiva ili dobrog sifona Din 9-75	D 9-75 pregače za dječake iz plavo tiskanog tkiva ili kretona sa 2-5 godina Jedinstvena cijena Din 9-75	D 14-— ženske pregače sa naramenicama iz sifona sa rubičastim ukrasom Din 14-—	D 15-— pregače za djevojčice pokrivaju otklaju haljinu iz plavo tiskanog tkiva lijepo obrubljeno sa 2-7 g. Jedinstvena cijena Din 15-—	D 16-— ženske pregače sa naramenicama iz plavog tiska lijepo izvedene Din 16-—	D 27-— ženske pregače pokrivaju otklaju haljinu iz plavo tiskanog tkiva, praktična fazona Din 27-—
--	---	---	---	---	---

Vanjske narudžbe obavljaju se brzo i točno!

KASTNER I OEHLER — ZAGREB, ILICA 4.

NAJVEĆA TRGOVAČKA I OTPREMNA KUĆA U S. H. S.

Naš bogato ilustrirani cijenik sa preko 2000 slika šaljemo svakome na cij. zahtjev **BADAVA**.

Zadružna Gospodarska Banka d. d. u Ljubljani

Podružnica Šibenik.

VLASTITA ZGRADA — — —
 UL. KRALJA TOMISLAVA 108

BRZ. NASLOV GOSPOBANKA
 TELEFON BR. 16. NOĆNI 67

Podružnice: **CELJE, DJAKOVO, MARIBOR, NOVI SAD, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT.**

Ispostava: **BLED.**

Dionička glavica i pričuva preko Din. 16.000.000.

Ulošci nad Din. 250-000-000 — — — — — **Ovlašteni prodavaoc srećaka državne lutrije.**

PRIMA ULOŠKE NA KNJIŽICE, TE IH UKAMAĆUJE NAJPOVOLJNIJE.

OPREMA SVE BANKOVNE I BURZOVNE POSLOVE POVOLJNO, TOČNO I BRZO.